

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Minimaliai invazinė krūtinės chirurgija 8 kreditai (212 val.)	Medicina (06 B) Chirurgija, ortopedija, traumatologija (B 600)	Medicinos	Infekcinių, krūtinės ligų, dermatovenerologijos ir alergologijos klinika
Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius	Studijų būdas	Kreditų (valandų) skaičius
Paskaitos	-	Seminarai	-
Konsultacijos	1 kreditas (27 val.)	Individualus darbas	7 kreditai (185 val.)

Dalyko anotacija:

Tikslas: supažindinti doktorantus su pagrindiniais krūtinės chirurgijos nozologiniais vienetais bei pagrindinėmis ligonių grupėmis. Per šias studijas akcentuojami minimaliai invazyvios krūtinės chirurgijos intervencijos, jų pritaikymas krūtinės ligų diagnostikoje bei gydyme. Nagrinėjamos torakoskopijos, mediastinoskopijos, laparoskopijos, robotinės chirurgijos galimybės krūtinės chirurgijoje.

Tematika.

Pasaulinė krūtinės chirurgijos istorija. Lietuvos krūtinės chirurgijos istorija. Minimaliai invazyvios krūtinės chirurgijos istorinė raida. Minimaliai invazyvios krūtinės chirurgijos privalumai, trūkumai. Krūtinės ląstos organų anatomija, topografinė anatomija, kvėpavimo fiziologija. Priešoperacinis ligonio įštyrimas bei paruošimas operacijai. Minimaliai invazyvių krūtinės chirurgijos operacijų anestezijos ypatumai. **Torakoskopinė (vaizdo asistuojanti torakoskopinė) chirurgija.** Torakoskopija: indikacijos, absoliučios, santykinės kontraindikacijos. Privalumai bei trūkumai lyginant su atviromis operacijomis. Torakoskopinė operacinė įranga, išdėstymas, technika, instrumentai. Torakoskopinių operacijų principai bei komplikacijos. Vienpusė, abipusė torakoskopija. Torakoskopija sergant pleuros ligomis. Diagnostinės ir gydamosios operacijos. Torakoskopija esant spontaniniam pneumotoraksui. Indikacijos, principai (kraštinė plaučio rezekcija, parietalinė pleurektomija, pleuros abrazija), komplikacijos, rezultatai. Torakoskopija esant įvairios kilmės skysčiui pleuros ertmėje, indikacijos. Pleuros biopsija įtariant pirminį ar metastatinį naviką pleuroje, bei esant kitai pleuros patologijai. Pleurodezė, cheminė pleurodezė (talku, doksiciklinu, tiotefu). Indikacijos, komplikacijos. Torakoskopija sergant pleuros empiema (empiemektomija, pleuros ertmės drenavimas rezekavus šonkaulio fragmentą (t.y. drenavimas ad oculus) plaučio dekortikacija). Indikacijos, kontraindikacijos, komplikacijos. Torakoskopija esant krūtinės traumai. Indikacijos, kontraindikacijos, diagnostinės, gydamosios procedūros. Hemotoraksas. Hemotorakso pašalinimas, pleuros ertmės išvalymas, kraujavimo stabdymas. Sukrešėjusio hemotorakso šalinimas, plaučio dekortikacija. Torakoskopinė plaučio sužeidimo diagnostika, kraštinė rezekcija. Pleuros ertmės drenavimas „ad oculus“. Diafragmos žaizdų diagnostika, diafragmos siūlė. Operacijos dėl diafragmos relaksacijos. Chylotakso torakoskopinis gydymas, krūtininio latako (ductus thoracicus) perrišimas. Ductus thoracicus sužeidimo diagnostika torakoskopinis gydymas (perrišimas, pleurodezė). Torakoskopija esant tarpuplaučio patologijai: drenavimas rezekavus šonkaulio fragmentą (t.y. drenavimas ad oculus) plaučio dekortikacija). Indikacijos,

kontraindikacijos, komplikacijos. Torakoskopija esant krūtinės traumai. Indikacijos, kontraindikacijos, diagnostinės, gydomosios procedūros. Hemotoraksas. Hemotorakso pašalinimas, pleuros ertmės išvalymas, kraujavimo stabdymas. Sukrešėjusio hemotorakso šalinimas, plaučio dekortikacija. Torakoskopinė plaučio sužeidimo diagnostika, kraštine rezekcija. Pleuros ertmės drenavimas „ad oculos“. Diafragmos žaizdų diagnostika, diafragmos siūlė. Operacijos dėl diafragmos relaksacijos. Chylotakso torakoskopinis gydymas, krūtininio latako (ductus thoracicus) perrišimas. Ductus thoracicus sužeidimo diagnostika torakoskopinis gydymas (perrišimas, pleurodezė). Torakoskopija esant tarpuplaučio patologijai: priekinė, vidurinė, užpakalinė tarpuplaučio dalys. Diagnostinės ir gydomosios indikacijos. Neaiškios kilmės tarpuplaučio darinių biopsija. Tarpuplaučio limfmazgių biopsija bronchogeninės karcinomos išplitimui (stadijai) nustatyti. Tarpuplaučio limfmazgių šalinimas. Torakoskopinis tarpuplaučio cistų, navikų šalinimas. Torakoskopinės operacijos sergant užkrūčio liaukos patologija (torakoskopinė tymektomija). Torakoskopinė chirurgija sergant stuburo ligomis. Torakoskopija sergant plaučių emfizema. Plaučių turį mažinančios torakoskopinės operacijos. Torakoskopija esant bulioziniam pakitimams plautyje. Bulektomija. Plaučių audinio biopsija (kraštine rezekcija): sergant intersticinėmis plaučių ligomis. Solitarinių plaučio darinių šalinimas. Anatomicinės bei neanatomicinės operacijos. Torakoskopija esant plaučių vėžiui: naviko išplitimo įvertinimas, stadijos nustatymas, biopsija. Radikalios plaučių rezekcinės operacijos: lobektomija, segmentektomijos. Kelių arba vienos angos operacijos. Torakoskopinės operacijos sergant stemplės ligomis. Indikacijos, komplikacijos. Nepiktybinių stemplės navikų šalinimas. Torakoskopija esant stemplės vėžiui, išplitimo įvertinimas.

Stemplės rezekcinių operacijų torakoskopinis etapas. Torakoskopinė stemplės išlaisvinimo bei šalinimo operacija. Stemplės divertikulų gydymas torakoskopiniu būdu. Torakoskopinės operacijos sergant stemplės achalazija (miotomija). Gastroezofaginio reflukso ligos torakoskopinis gydymas (operacijos). Autonominės nervų sistemos ligų torakoskopinis gydymas: simpatektomija, vagotomija, splanchnisektomija. Indikacijos, komplikacijos. Torakoskopinis krūtinės angos sindromo gydymas. Torakoskopija sergant perikardo ligomis. Perikardektomija, perikardo fenestracija. Torakoskopija esant įgimtai krūtinės sienos deformacijai – įdubusiai krūtinei. Kaip pagalbinė intervencija darant Nuss'o operaciją. **Mediastinoskopija (vaizdo asistuojama mediastinoskopija)**. Mediastinoskopija: indikacijos (diagnostinės, gydomosios procedūros), kontraindikacijos. Privalumai, trūkumai lyginant su atviromis operacijomis. Mediastinoskopinė operacinė įranga, išdėstymas, technika, instrumentai. Mediastinoskopinių operacijų principai, komplikacijos. Mediastinoskopijos rūšys: kaklinė, priekinė. Mediastinoskopija plaučių vėžio išplitimui įvertinti (lokalus plitimas tarpuplautyje, metastazavimas į tarpuplaučio limfmazgius) bei stadijai nustatyti (tarpuplaučio limfmazgių biopsija, šalinimas). Mediastinoskopijos reikšmė plaučių vėžio diagnostikai ir chirurginiam bei kompleksiniam plaučių vėžio gydymui. Tarpuplaučio limfmazgių biopsija esant tarpuplaučio limfadenopatijai. Tarpuplaučio darinių biopsija (limfomai, kitiems tarpuplaučio navikams nustatyti). Kaklinė (išplėstinė kaklinė) mediastinoskopija. Operacijos technika, indikacijos, komplikacijos. Tarpuplaučio limfmazgių zonos. Priekinė mediastinoskopija. Indikacijos, technika, komplikacijos. Pasiekiamos tarpuplaučio limfmazgių zonos. **Laparoskopinė chirurgija**. Laparoskopinės operacijos sergant stemplės achalazija (Heller'io miotomija ir fundoplikacija). Indikacijos, komplikacijos, rezultatai. Laparoskopinės operacijos sergant gastroezofaginio reflukso liga (antirefliuksinės operacijos,

Nissen`o fundoplikacija). Indikacijos, rezultatai. Laparoskopinė paraezofagialinės išvaržos operacija. Laparoskopinė stemplės mobilizacija atliekant ezofagektomiją ar stemplės rezekciją. Laparoskopinis stemplės vėžio išplitimo įvertinimas. **Minimaliai invazyvi robotinė chirurgija.** Da Vinci robotinė chirurginė sistema. Panaudojimo galimybės, privalumai, trūkumai.

Rekomenduojama literatūra:

1. Todd L. Demmy. Video-Assisted Thoracic Surgery (VATS). Landes Bioscience, 2001.
2. Griffith Pearson F et al. Thoracic Surgery. Churchill Livingstone, 2nd edition, 2002.
3. Griffith Pearson F et al. Esophageal Surgery. Churchill Livingstone, 2nd edition, 2002.
4. Plaučių vėžys.Sergamumas, biologija, diagnostika ir ankstyvųjų stadijų gydymas. Mokomoji knyga. Sudarytojai K.Valuckas, S. Cicėnas. Vilnius, 2006.
5. Light RW. Pleural Diseases. Lippincott Williams and Wilkins, 5th edition, 2007.
6. Mark K. Ferguson. Difficult Decisions in Thoracic Surgery. An Evidence – Based Approach. Springer, 2007.
7. Thomas W. Shields et al. General Thoracic Surgery. Lippincott Williams and Wilkins, 7th edition, 2009.
8. Trachtenberg A.X., Chissov V.I. Pak легкого (Rus.) Medicina, 2009.
9. www.websurg.com

Konsultuojantys dėstytojai:

1. Ričardas Janilionis (doc. habil. dr.):

1. **R.Janilionis**, Ž.Jagelavičius, Pavel Petrik, G.Kiškis, V.Jovaišas, A.Kybartas, A.Žilinskas, I.Liubertienė G.Navickas, R.Valančius Diffuse descending necrotizing mediastinitis: surgical treatment and outcomes in a single-centre series //Acta Medica Lituanica 2013,Vol.20.N.3.P.117-128.
2. N. Sileika, I.Sileikiene, Z.Jagelavicius, V.Jovaisas, G.Navickas, A. Zilinskas, **R. Janilionis** Boerhaaves syndrome presented and managed as an acute coronary syndrome. European Journal of Internal Medicine 2013, vol. 24, e88.
3. N.Šileika, V. Jovaišas, Ž. Jagelavičius, R. Janilionis Management of acquired benign tracheoesophageal fistula in adults: a twelve-year experience // Lietuvos Chirurgija ISSN 1392-0995, 2013,12(4), P.195-202.
4. **R.Janilionis**, P.E.Falcoz, V.Jovaišas, Ž.Jagelavičius Titaniniai implantai gydant krūtinės nestabilumą: pirmoji patirtis Lietuvoje. Sveikatos mokslai 2014, 24, Nr 2, P. 30-34
5. G. Lengvenis, **R. Janilionis**, E. Žurauskas, J. Dementavičienė. Intralobarinė plaučio audinio sekvestracija; 15 metų duomenys. Sveikatos mokslai ISSN 1392-6373, 2014,T.24,N.3, P. 24-29.
6. Ž.Jagelavičius,V.Jovaišas, A.Kybartas, A.Žilinskas, L.Lukoševičiūtė, **R.Janilionis**,N.E.Samalavičius Successful video-assisted thoracic surgery for pleural empyema //Lietuvos chirurgija ISSN 1392-0995,2014,Vol.13.N.3.P.168-176.
7. Ž. Jagelavičius, G. Vaitėnas, V. Jovaišas, **R. Janilionis** Riboto piopneumotorakso gydymas vakuumine žaizdų gydymo sistema // Lietuvos chirurgija ISSN 1648-9942, 2015, vol. 14(1), P. 46-51.
8. Gaigalaite Virginija, Vilimas Augenijus, Ozeraitiene Violeta,

	<p>Dementaviciene Jurate, Janilionis Ricardas, Kalibatiene Danute, Rocka Saulius Association between vertebral artery hypoplasia and posterior circulation stroke. BMC Neurology. 2016,16:118. DOI: 10.1186/s12883-016-0644-x.</p> <p>9. Jagelavicius Z., Jovaisas V., Mataciunas M., Janilionis R. PREOPERATIVE PREDICTORS OF CONVERSION IN THORACOSCOPIC SURGERY FOR PLEURAL EMPYEMA Interactive Cardiovascular and Thoracic Surgery 23(suppl 1):i37.3-i38 · September 2016 DOI: 10.1093/icvts/ivw260.135</p>
<p>2.</p>	<p><u>Vygantas Gruslys (doc. dr.):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A.Sučila, R.Janilionis, V.Gruslys Kraujavimo iš plaučių priežastys/ Medicina. -1998. - T.34,priedas 4,-P.7-13. 2. V.Gruslys, N. Suchomlinova, A. Kubilienė, R. Janilionis Dvigubas stentavimas/ Medicina. -2000. -T.36,Nr.11 12.-P.1613-1619. 3. V.Gruslys, R Janilionis, A. Sučila, J. Narbutas, A. Kubilienė, R. Janilionis Parakankroziųjų abscesų gydymas permanentiniu endobronchiniu plaučių pūlinių kateterizavimu/ Medicina.-2000.-T.36,Nr.11-12.-P.1613-1619. 4. V. Gruslys, R. Janilionis Trachėjos ir bronchų stentavimas.Patirtis ir perspektyva/ Medicina.-2001. T.37,Nr.11.-P.1613-1619. 5. V. Gruslys Stemplės stentavimas esant nenavikinei stenozei/Medicina.- 2002.-T.38,2 priedas,-P.65-68. 6. A. Žilinskas, R. Janilionis, A. Sučila, V. Gruslys, V. Nekrašas Stemplės achaliazija/ Medicina. -2002.-T.38, 2 priedas.- P.72-74. 7. R.Janilionis, V.Gruslys Are silicone stents useful in the treatment of benign esophageal stenosis? An experience of four cases/Lietuvos Chirurgija.- 2007, 5 tomas,3 numeris.P.438-447. 8. A.Žilinskas, V.Gruslys, V.Jovaišas, R.Janilionis Savaiminė vėlai diagnozuota stemplės krūtininės dalies perforacija: klinikinis atvejis/Lietuvos Chirurgija.-2007, 5 tomas, 3 numeris. P.418-423. 9. V.Gruslys, R.Janilionis, A.Žilinskas Stemplės stentavimas esant pooperacinei ezofagopleurinei fistulei: dviejų atvejų analizė/Lietuvos Chirurgija.-2007, 5 tomas,3 numeris.P.409-417. 10.V.Jovaišas, V.Gruslys, R. Janilionis Piopneumotorakso ir bronchopleurinės jungties gydymas laikina broncho okliuzija/Lietuvos Chirurgija.-2007,5 tomas,3 numeris.P.250-254. <p>Ž.Jagelavičius,R.Janilionis ir kt. Trauminiai penetruojantys širdies sužalojimai: 25 metų duomenų analizė/Lietuvos Chirurgija.-2010, 3 tomas, 2 numeris, P.83-93.</p>
	<p>Vilniaus universiteto Medicinos, Odontologijos ir Visuomenės sveikatos krypties mokslo doktorantūros komitetų ir Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Mokslo komiteto teikimu patvirtinta Medicinos fakulteto Taryboje 2016-10-18 d. protokolo Nr. (1.1.)-150000-TP-7(618).</p>
	<p>Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Dekanas Prof. habil. dr. (HP) Algirdas Utkus:</p>

